

Magyarország faunájára új ászkarák (*Reductoniscus constulatus* Kesselyák, 1930 – Crustacea: Isopoda: Oniscidea) előkerülése az ELTE Fűvészkertjéből (Budapest)

KONTSCHÁN JENŐ

ABSTRACT: (*Reductoniscus constulatus* Kesselyák, 1930, a new isopod species from Hungary) *Reductoniscus constulatus* was collected in the greenhouse of Eötvös Loránd University. This is the 50th woodlice species recorded from Hungary.

A hazai üvegházak ászkarák faunájáról már több adat is megjelent (DUDICH, 1926, KONTSCHÁN & HORNING, 2001, KORSÓS et al. 2002), melyek során, több trópusi, szubtrópusi vagy esetlegesen ismeretlen őshazájú állattal is gazdagodott a magyar fauna. A *Talitroides alluaudi* Chrevreux, 1901 felemáslábú rákot a volt Királyi Magyar Kertészeti Tanintézet üvegházában találta Dudich Endre professzor (DUDICH, 1926). Az utóbbi években több eddig hazánkból nem vagy alig ismert fajt sikerült kimutatnunk botanikus kertek üvegházjaiból. Ezen feltáró munkánk során került elő a mediterrán eredetű *Buddelundiella cataractae* Verhoeff, 1930, a szintén mediterrán eredetű *Armadillidium nasatum* Budde-Lund, 1885 és a Közép-amerikából származó *Trichorina tomentosa* (Budde-Lund, 1893) fajok is (KONTSCHÁN & HORNING, 2001, KORSÓS et al. 2002).

Eredmények

2002. szeptemberében Dányi Lászlóval (ELTE Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék) ismét gyűjteni mentünk az ELTE Fűvészkertjébe. Az eddigi egyeléses módszert talaj és avar minták kifuttatásával egészítettük ki, amely során egy Magyarországról eddig ismeretlen ászkarák fajt találtunk. A határozás során kiderült, hogy a Berliini Botanikuskert üvegházából leírt a *Reductoniscus constulatus* KESSELYÁK, 1930 faj került elő.

A megtalált faj bemutatása

Reductoniscus constulatus faj kis termetű (megközelítőleg 2 mm hosszú), sötét alapszínű ászkarák, rajta több világosabb színű, változatos alakú dudorrall. A 7 szelvényen egy pár U alakú dudor található. A szemek erősen pigmentáltak, kevés ocellusból állnak, és a két szemet homlokvonallal (linea frontalis) köti össze. A telzon nagyon széles, szélessége négyszerese a hosszúságának.

A *Reductoniscus constulatus* fajt eddig csak németországi (WÄCHTLER, 1937), angliai hollandiai és franciaországi (GRUNER, 1966) üvegházakból ismertük.

A faj adata: 2002. 09. 04. Budapest, ELTE Fűvészkert, trópusi üvegház, talaj és avarmin-ta futtásából, leg. Kontschán J. & Dányi L. A megtalált fajt 75%-os alkoholba, a Magyar Természettudományi Múzeum Rákgyűjteményébe helyeztük el.

Ezzel a fajjal a hazai szárazföldi ászkarákok fajszáma 50-re emelkedett, remélhetőleg a későbbiekben több faunára új fajjal is találkozni fogunk.

Köszönetnyilvánítás: Köszönettel tartozunk Dr. Isépy Istvánnak az ELTE Botanikus Kertjének vezetőjének, aki a gyűjtéseket a Fűvészkertben engedélyezte, és munkánkat támogatta.

Irodalom

DUDICH, E. (1926): Trópusi rák Budapesten. Természettudományi Közlöny 58: 293–295.

GRUNER, H. E. (1966): Krebstiere oder Crustacea V. Isopoda 2. Lieferung die Tierwelt Deutschlands, Veb Gustav Fischer Verlag, Jena, 151–380.

KONTSCHÁN, J. & HORNUNG E. (2001): Peracarida (Crustacea: Isopoda et Amphipoda) fajok újabb adatai Magyarországról. In: ISÉPY, I., KORSÓS Z. & PAP I. (szerk.): II. Kárpát-medencei Biológiai Szimpózium, Előadások összefoglalói. MBT & MTM, Budapest, 185–187.

KORSÓS, Z., E. HORNUNG, K. SZLÁVE CZ & J. KONTSCHÁN (2002): Isopoda and Diplopoda of urban habitats: new data to the fauna of Budapest. – *Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici* 94: 193–208.

WÄCHTLER, W. (1937): Isopoda. die Tierwelt Mitteleuropas II. von Quelle & Meyer Verlag Leipzig, 225–317.

KONTSCHÁN Jenő

MTA-ELTE Zootaxonómiai Kutatócsoport

Magyar Természettudományi Múzeum Állattára

H-1088 BUDAPEST, Baross u. 13.

kontscha@zoo.zoo.nhmus.hu